

Pagna ewlenija>Tehid ta' azzjoni legali>Fejn u kif>**Spejjeż**

Spejjeż

Din il-paġna tipprovdi informazzjoni dwar l-ispejjeż ġudizzjarji fil-Litwanja.

[Liġi tal-familja - Divorzju](#)

[Liġi tal-familja - kustodja tat-tfal](#)

[Liġi tal-familja - manteniment](#)

[Liġi kummerċjali - kuntratt](#)

[Liġi kummerċjali - responsabbiltà](#)

Regolamentazzjoni tad-drittijiet tal-professjoni legali

1. Solicitors (avukati li ma jidhrux il-qorti)

Ma hemmx din tip ta' professjoni fil-Litwanja.

2. Avukati

Id-drittijiet tal-avukati mhumiex regolati fil-Litwanja. Dawn iwarjaw skont il-livell tal-kumplessità tal-każ u tar-riżorsi involuti. Madankollu, id-drittijiet ma jistgħux ikunu oġġetti mill-ammont massimu stabbilit b'rakkomandazzjonijiet approvati mill-**Ministru tal-Gustizzja** u **c-Chairman tal-Kunsill tal-Assoċjazzjoni tal-Avukati tal-Litwanja (Lietuvos advokatų tarybos pirmininkas)**.

3. Barristers (avukati li jidhru l-qorti)

Ma hemmx din tip ta' professjoni fil-Litwanja.

4. Bailiffs (uffiċċjal ġudizzjarju)

Il-bailiffs għandhom rwol biss jekk id-debitur ma jikkonformax mas-sentenza u jridu jiġu prodotti dokumenti eżegwibbli bil-liġi. L-ammont, il-ħlas ta' u l-eżenzjoni mill-ispejjeż tal-eżekuzzjoni huma regolati mill- **Istruzzjonijiet għall-Eżekuzzjoni tas-sentenza**. L-ispejjeż tal-eżekuzzjoni kollha jridu jiġu pagati mill-kreditur skont is-sentenza. Id-drittijiet tal-bailiff jiġu rkuprati mid-debitur waqt jew wara l-eżekuzzjoni tas-sentenza.

L-ammont tad-drittijiet jiddependi fuq it-tip ta' eżekuzzjoni mitluba u n-numru ta' drabi li tiġi pprovduta. Xi spejjeż tal-infurzar huma fissi: uħud iqumu LTL 60 fis-siegħa u xi wħud huma determinati fuq bażi ta' perċentwali tal-valur tal-assi taħt eżekuzzjoni.

Spejjeż fissi

Spejjeż fissi fi proċedimenti ċivili

Spejjeż fissi għal-litiganti fi proċedimenti ċivili

L-ispejjeż tal-litigazzjonijiet fi **proċeduri ċivili** jikkonsistu fil-boll u spejjeż oħra: rappreżentazzjoni, notifika ta' dokumenti tal-qorti, drittijiet tal-esperti, attestaturi /xhieda, eżekuzzjoni, eċċ. Il-boll huwa, f'ċerti każi, definit fil-kodiċi ta' proċedura ċivili u huwa fiss. L-ispejjeż tal-litigazzjonijiet huma definiti f'taqsima VIII tal-**kodiċi ta' proċedura ċivili** (Civilinio proceso kodeksas).

Stadju tal-proċediment ċivili li fih l-ispejjeż fissi għal-litiganti jridu jiġu pagati

Il-boll normalment jiġi pagat qabel ma tiġi ppreżentata t-talba l-qorti.

Spejjeż fissi fi proċedimenti kriminali

Spejjeż fissi għal-litiganti fi proċedimenti kriminali

M'hemmx spejjeż fissi għal-litiganti fi proċedimenti kriminali.

Spejjeż fissi fi proċedimenti kostituzzjonali

Spejjeż fissi għal-litiganti fi proċedimenti kostituzzjonali

Il-proċedimenti kostituzzjonali huma mingħajr ħlas, imma mhumiex disponibbli għall-pubbliku b'mod ġenerali.

Informazzjoni li għandha tiġi pprovduta minn qabel mir-rappreżentanti legali

M'hemmx din it-tip ta' obligazzjoni diretta taħt il-liġi.

Spejjeż involuti li jiġu mħallsa mill-parti rebbiegħa

L-ispejjeż fi proċedimenti ċivili huma definiti f'taqsima VIII tal-kodiċi ta' proċedura ċivili.

Sorsi tal-ispejjeż

Fejn nista' nsib informazzjoni dwar is-sorsi tal-ispejjeż fil-Litwanja?

Aktar informazzjoni hija disponibbli fl-anness [Studju dwar il-Litwanja fir-Rapport dwar it-Trasparenza tal-Ispejjeż](#) (950 Kb) .

F'liema lingwi nista' nakkwista informazzjoni dwar is-sorsi tal-ispejjeż fil-Litwanja?

L-informazzjoni hija disponibbli bl-Ingliż.

Fejn nista' nsib informazzjoni dwar il-medjazzjoni?

Aktar informazzjoni hija disponibbli fuq is-sit-elettroniku: [Proċedura tal-medjazzjoni ġudizzjarja](#)

Għajnuna legali

Kondizzjonijiet għall-għotja ta' għajnuna legali

Skont il-leġiżlazzjoni Litwana, hemm zewġ tipi ta' għajnuna legali garantita mill-istat:

"Għajnuna legali primarja" (pirmine teisine pagalba) tkopri il-provizjoni ta' għajnuna legali skont il-proċedura stabbilita mil-Liġi li tirregola l-għajnuna legali, l-parir legali u l-abbozzar ta' dokumenti li għandhom jiġu sottomessi lil istituzzjonijiet statali u municipali, bl-eċċezzjoni ta' dokumenti proċedurali, garantiti mill-istat. L-għajnuna legali tkopri ukoll parir għar-riżoluzzjoni ta' tilwima barra mill-qorti, azzjonijiet għar-riżoluzzjoni amikevoli ta' tilwim u l-abbozzar ta' ftehim ta' riżoluzzjoni.

"Għajnuna legali sekondarja" (antrine teisine pagalba) tkopri l-abbozzar ta' dokumenti, difiża u rappreżentazzjoni fil-qorti. Din tinkludi l-proċess ta' eżekuzzjoni u rappreżentazzjoni matul l-istadju preliminari extra-ġudizzjarju ta' tilwima – fejn din it-tip ta' proċedura tkun meħtieġa bil-liġi jew b'deċiżjoni tal-qorti. L-għajnuna legali tkopri ukoll l-ispejjeż tal-litigazzjoni li jirriżultaw minn proċedimenti ċivili, l-ispejjeż li jirriżultaw minn proċedimenti amministrattivi, u l-ispejjeż relatati mas-smiegħ ta' kawża ċivili mqajma f'każ kriminali.

Iċ-ċittadini kollha tar-Repubblika tal-Litwanja, ċ-ċittadini ta' stati membri oħra tal-Unjoni Ewropea, persuni naturali oħra li joqgħodu legalment il-Litwanja jew stati membri, u persuni oħra speċifikati fi trattati internazzjonali li għalihom il-Litwanja hija firmatarja huma eliġibbli **għall-għajnuna legali primarja irrispettivament mid-dhul tagħhom**.

Iċ-ċittadini kollha tar-Repubblika tal-Litwanja, ċ-ċittadini ta' stati membri oħra tal-Unjoni Ewropea u persuni naturali oħra li joqgħodu legalment fir-Repubblika tal-Litwanja jew stati membri oħra jistgħu japplikaw għall-għajjnuna legali sekondarja. Biex wieħed jirċievi l-għajjnuna legali sekondarja, **il-proprjetà u d-dhul annwali tal-persuna ma jridx jaqbeż il-livelli ta' proprjetà u ta' dhul stabbiliti mill-gvern** fil-Liġi li tirregola l-għajjnuna legali garantita mill-istat.

Għalhekk sistema ta' limitu komuni hija użata meta tiġi eżaminata l-indiġenza (ammont massimu li taħtu applikant jitqies li huwa fil-bżonn).

Intitolament għall-għajjnuna legali

Il-gvern stabbilixxa **zewġ livelli ta' proprjetà u dhul** li japplikaw. Il-proprjetà u d-dhul tal-applikanti m'għandhomx jaqbeżu l-ewwel jew it-tieni livell definiti mill-liġi. Barraminhekk, id-dhul nett annwali tal-applikanti (matul l-aħħar ntax-il xahar) m'għandux jaqbeż l-ewwel jew it-tieni livelli ta' dhul definiti fil-liġi Litwana.

L-indiġenza m'hijjex l-uniku kriterju użat biex tiġi determinata l-abilità ta' persuna li tirċievi l-għajjnuna legali sekondarja.

L-ewwel livell ta' intitolament għall-għajjnuna legali huwa stabbilit meta d-dhul ta' persuna kull sena ma jaqbeżx Litās 8,000 (€2,318.8) flimkien ma' Litās 3,000 (€869.6) għal kull persuna dipendenti. **It-tieni livell** ta' intitolament għall-għajjnuna legali huwa stabbilit meta d-dhul ta' persuna kull sena ma jaqbeżx Litās 12,000 (€3,478.2) flimkien ma' Litās 4,400 (€1,275.3) għal kull persuna dipendenti. L-obbligazzjonijiet tal-applikant lejn il-persuni dipendenti tiegħu jew tagħha mhumiex meqjusa għall-iskop tal-eżaminazzjoni tal-indiġenza.

L-ammont ta' għajjnuna legali sekondarja, wara li jitqiesu l-proprjetà u d-dhul ta' persuna, ikun garantit u kopert mill-istat kif ġej:

100 fil-mija – fejn l-ewwel livell ikun stabbilit fuq bażi tal-proprjetà u d-dhul tal-persuna

50 fil-mija – fejn it-tieni livell ikun stabbilit fuq bażi tal-proprjetà u d-dhul tal-persuna.

L-istat għandu jiggarrantixxi u jkopri 100 fil-mija tal-ispejjeż tal-għajjnuna legali sekondarja pprovduta lil nies speċifikati f'artikolu 12 ta' din il-liġi (ara aktar 'l isfel). Din tiġi minn mingħajr ma jitqiesu l-proprjetà u d-dhul tal-persuna. L-eċċezzjoni hija nies (imsemmija f'subparagrafu 6 ta' artikolu 12 tal-liġi) li jistgħu liberament jiddisponu mill-proprjetà u d-dhul. Dawn huma assenjati lit-tieni livell. Hawnhekk, l-istat jiggarrantixxi u jkopri 50 fil-mija tal-ispejjeż tal-għajjnuna legali sekondarja.

Xi gruppi ta' persuni huma eliġibbli għall-għajjnuna legali sekondarja **irrispettivament mill-livelli ta' proprjetà u ta' dhul** stabbiliti mill-gvern (taħt artikolu 12 tal-liġi dwar l-għajjnuna legali garantita mill-istat):

Persuni fi proċedimenti kriminali (skont l-artikolu 51 tal-Kodiċi ta' proċedura kriminali), u f'każijiet oħra speċifikati bil-liġi meta l-preżenza fiżika ta' avukat tad-difiża tkun obligatorja

Il-vittmi f'każijiet li jinvolvu l-kumpens għad-danni sofferti minhabba azzjonijiet kriminali, inklużi każijiet fejn jinstemgħu talbiet għall-kumpens għad-danni bħala parti minn kwistjoni kriminali

Persuni li jirċievu l-assistenza soċjali għal familji bi dhul baxx (residenti waħedhom) taħt il-liġi Litwanjana

Persuni li jgħixu f'istituzzjonijiet ta' kura

Persuni kkonfermati li jsofru minn diżabbiltà severa; persuni li l-inkapaċità tagħhom għax-xogħol tkun ġiet rikonoxxuta; persuni li jkunu laħqu l-età tal-pensjoni, u dawk li fir-rigward tagħhom ikun ġie stabbilit livell ta' bżonnijiet speċjali konsiderevoli. Dan jinkludi il-gwardjani (kustodji) fejn l-għajjnuna legali garantita mill-istat tkun meħtieġa għar-rappreżentazzjoni u difiża tad-drittijiet u l-interessi tal-persuna taħt kustodja (tifel/tifla taħt *fostering*)

Persuni li jkunu pprezentaw evidenza li turi li ma jkunux jistgħu jiddisponu mill-proprjetà u l-fondi tagħhom għal raġunijiet oġġettivi u li, għal dawn ir-raġunijiet, il-proprjetà u d-dhul annwali li jkunu jistgħu jiddisponu minnhom liberament ma jaqbeżx il-livelli ta' proprjetà u dhul stabbiliti fil-liġi li tirregola l-għajjnuna legali. Persuni li jsofru minn diżordni mentali, meta kwistjonijiet relatati mar-rikoverta tagħhom fi spatar u t-trattament sfurzati jkunu qiegħdin jiġu kkunsidrati taħt il-liġi li tirregola l-kura tas-saħħa mentali. Dan jinkludi l-gwardjani (kustodji) tagħhom, fejn l-għajjnuna legali garantita mill-istat tkun meħtieġa biex jiġu rappreżentati d-drittijiet u l-interessi ta' tifel/tifla taħt *fostering* (persuna taħt kustodja)

Debituri fi proċedimenti ta' eżekuzzjoni, fejn ikun ġie mftitex l-irkupru kontra l-aħħar post ta' residenza

Ġenituri jew rappreżentanti legali oħra ta' tfal minuri, fejn il-kwistjoni ta' żgumbrament tkun qiegħda tiġi kkunsidrata

Tfal minuri, meta japplikaw indipendentement f'qorti għad-difiża tad-drittijiet jew l-interessi tagħhom protetti minn u speċifikati fil-liġi. Dawk li jkunu żżewġu skont il-proċedura stabbilita bil-liġi jew ikunu ġew rikonoxxuti mill-qorti li jkollhom kapaxità legali huma esklużi

Persuni li jkunu legalment inkapaċitati fi kwistjonijiet li jinvolvu deċiżjoni dwar il-kapaċità ta' persuna naturali

Persuni involuti fi kwistjonijiet li jikkonċernaw ir-registrazzjoni tat-twelid

Persuni oħra fi kwistjonijiet ipprovduti fit-trattati ffirmati mir-Repubblika tal-Litwanja.

Id-drittijiet tal-espert

Il-qorti trid tħallas lill-esperti għat-telf ta' dhul – fuq ix-xogħol jew mill-okkupazzjoni abitwali tagħhom – għal kull ġurnata li jkunu meħtieġa li jqattgħu 'l qorti.

Huma jiġu mħallsa tat-tweġiq ta' eżaminazzjoni rilevanti, u rrimborżati għal kwalunkwe spejjeż relatati ma' li jidhru l-qorti, transport u akkomodazzjoni, flimkien ma' allowance għall-għajxien ta' kuljum. Parti li tissottometti petizzjoni biex jiġu msejja esperti trid tħallas **garanzija** għal ammont stabbilit mill-qorti minn qabel. Jekk iż-żewġ partijiet jissottomettu petizzjonijiet għal espert(i), huma jħallsu l-garanzija f'partijiet indaqs. Il-garanzija tiġi tħallas fil-kont speċjali tal-qorti.

Jekk, f'każijiet ipprovduti fil-**kodiċi ċivili** Litwan (Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas) jew f'liġijiet oħra, il-**qorti ssejjaħ xhieda** (liudytojai) **jew esperti** (ekspertai) **fuq inizzjattiva tagħha stess**, **l-ispejjeż għandhom jiġu mħallsa mill-baġit tal-istat**. Dan jista' jinvolvi l-ordni ta' eżaminazzjoni jew it-tweġiq ta' spezzjoni tax-xena ta' avveniment.

Meta jkun qiegħed jiġi stabbilit id-daqs tal-garanzija, l-ammont ta' spejjeż futuri għandu jiġi kkunsidrat. Il-qorti tħallas l-ammonti lill-esperti meta jkunu wettqu d-dmirijiet tagħhom. Il-qorti għandha ukoll tħallas lil istituzzjonijiet ta' esperti għat-tweġiq ta' eżaminazzjoni skont fattura ippreżentata wara li l-eżaminazzjoni tkun twettqet. Dawn l-ammonti jiġi tħallsu mill-kont speċjali tal-qorti, miftuħ f'bank skont il-lokalizzazzjoni tal-qorti. L-ammonti mħallsa lill-esperti jew lill-istituzzjonijiet ta' esperti għandhom, meta ma tkun ingabret l-ebda garanzija, ikunu mħallsa mill-kont speċjali tal-qorti u **mħallsa mill-parti li s-sentenza tkun ġiet deċiża kontriha, jew mill-partijiet proporzjonalment għad-daqs tat-tabiet sodisfatti jew rifutati**. Il-**Ministeru tal-Gustizzja** jstabbilixxi d-daqsijiet massimi ta' dawn l-ispejjeż.

Id-drittijiet tat-tradutturi u l-interpreti

Il-qorti tirrimborża t-tradutturi għat-telf ta' dhul – li jirriżulta mill-assenza tagħhom mix-xogħol jew mill-okkupazzjoni abitwali tagħhom – għal kull ġurnata li jkunu meħtieġa li jqattgħu 'l qorti. It-tradutturi għandhom jiġi tħallsu għax-xogħol ta' traduzzjoni tagħhom, u rrimborżati għal kwalunkwe spejjeż li jkollhom sabiex jidhru l-qorti, transport, akkomodazzjoni u allowance għall-għajxien ta' kuljum. Parti li tissottometti dokumenti l-qorti u tkun teħtieġ li jiġi tradotti f'lingwa barranija għandha tħallas minn qabel garanzija tal-ammont stabbilit mill-qorti.

Il-qorti għandha tħallas lit-tradutturi mill-fondi tal-baġit tal-istat allokati għal dan, barra ammonti mħallsa lit-tradutturi għal traduzzjoni f'lingwa barranija ta' dokumenti tal-qorti sottomessi mill-partijiet. L-ispiża ta' servizzi ta' interpretazzjoni/traduzzjoni matul is-seduta tal-qorti għandhom ikunu **koperti mill-baġit tal-istat**. Il-**Ministeru tal-Gustizzja** stabbilixxa l-ammont massimu ta' din l-ispiża.

Dokumenti relatati

Ir-rapport tal-Litwanja dwar l-Istudju dwar it-Trasparenza tal-ispejjeż (950 Kb)

L-aħħar aġġornament: 05/11/2020

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija gestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdañhal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.